

Adam Štech

POSOUVAT KÝČ NA HRANICI

DVĚ MÍSTNOSTI, JEDNA VELKÁ PALETA, NA ZDI ČTYŘI OBRAZY A JEDNA VYCPANÁ ANTILOPA. AREÁL BÝVALÉ PRAGOVKY SKRÝVÁ MNOHÉ. SCHOVANÝ JE ZDE MEZI MNOHA UMĚLCI I ADAM ŠTECH. PRACUJE TU PŘEDEVŠÍM NA SVÝCH OBRAZECH, V POSLEDNÍ DOBĚ ALE VÝRAZNĚ KOKETUJE TAKÉ S MOZAIKOU.

„Co do komerční stránky to obrazům konkurovat nemůže. V mozaice se ale skloubí několik vnímání. Jako kdyby to byla socha i fotka. Je to text, který vnímáme úplně jinak. Do toho v ní jsou navíc další odkazy. K tomu práce s koloritem a se světlem,“ vypráví o svém nově rozdělaném kusu. Pro tu má Adam Štech určenou jednu celou malou místnost, ve které skládá kousičky svého nového díla. Času zde ale tráví minimum.

Hlavní centrum Štechovy práce totiž sídlí vedle. V místnosti, která už je o poznání větší, i když svými rozměry stále jen „normální“. I tak zde ale malíř tráví každý den několik hodin.

„Dříve jsem tu trávil celé dny, třeba i deset hodin denně. Moc jsem nedržel ani víkendy. Teď to mám ale zdravě nastavené. Pokud nemám před výstavou, nejsem tu o víkendech a jinak tak šest nebo sedm hodin denně. Je to rozhodně lepší a ve skutečnosti za méně času udělám více práce. Jedu si takhle z centra na Kolbenku prostě zamalovat,“ popisuje.

Smysl malování v ateliéru pro něj byl přitom od začátku částečně terapeutický. Díky němu se totiž popasoval s různými vnitřními bloky. „Dlouhou dobu jsem jako hlavní téma měl ženské figury a byly to takové fiktivní nelichotivé portréty, ve finále člověk s odstupem zjistí, že to není až

tak fiktivní. Vychází to vždy nějak zevnitř. Věci, které se objevují na plátně jako deformace a groteska, souvisí s nějakým problémem.“

K tomu, aby se mu ale na Pragovce dobře pracovalo, potřebuje podle svých slov především jednu věc – pořádek. A podle toho to tak v místě i vypadá. Největší dominantou je totiž velká pojízdná až stopadesátikilová paleta. A na ní jsou všechny barvy a štetce úhledně uspořádány. „Je to možná trochu banální, ale pro mě naprosto zásadní. Bez pořádku nemůžu pokračovat.“

Ateliér navíc skrývá podobnosti k běžnému životu. „Skrz něj jsem přišel na to,

že je potřeba si porovnat věci průběžně a dávat jim tolik času, kolik zrovna potřebují. Skoro ve všem, co tady mám, najdu ekvivalenty venku v běžném životě.“

V současnosti má malíř rozděláno dvanáct věcí, to je prý únosné maximum. Většinou jich je tak šest nebo sedm. Malířský multitasking je ale pro jeho práci nezbytný. Důvod je opět stejný. Dodává to klid. „Navíc je musím docela rychle střídát, abych si udržel svěží odstup.

Mám zkušenost, že když maluju jednu věc, tak od ní chci vše. A přílišná ambice ji bohužel spíše svazuje a zabíjí.“

V nejbližší době bude vystavovat svá díla v listopadu v Bratislavě. Důležitější věci ho ale čekají až příští rok, kdy jsou v plánu výstavy nejprve v Galerii Václava Špály a poté i v DSC Gallery. „K tomu se má ještě rozběhnout v Budapešti výstava ze sbírky Roberta Runtáka, kde jsem poprvé mezi skvělými autory, jako je například Daniel

Richter. Taková první liga evropské malby, toho si moc vážím. Pojedu se tam se ženou podívat na svatební cestu,“ dodává.

NÁMĚTY NEVYBÍRÁM RACIONÁLNĚ

Devět let Stech sídlil se svým ateliérem v Karlíně. Když ale ucítil, že karlínské trvání nebude mít kvůli rostoucím kancelářským komplexům dlouhého trvání, rozhodl se pro přesídlení. Shodou okol-

ností se zrovna nabízel volné místo na Pragovce, které mu doporučil jeho známý. Romantiku (a zároveň i jistou nepraktičnost) Karlína tak vyměnil za industriální prostory ve Vysočanech uprostřed největší pražské umělecké komunity.

„Vyhovuje mi to v tom, že tu těsní okna, takže tentokrát nemusím v zimě malovat v lyžařském overalu. Teče tu teplá voda, což pořád ještě považuji za luxus. A taky když chcete někoho potkat, tak jsou tu

desítky umělců. A když nikoho nechcete potkat, tak vás tu nikdo nenajde,“ říká. Sám přitom společnost svých sousedů – umělců záměrně nevyhledává.

Nejdůležitější složkou při stěhování ateliéru byla už jednou zmíněná obrovská paleta. A ačkoli se její převoz zdál zpočátku náročný, vše se podařilo. Inspiraci samotným historickým industriálním prostředím přitom necítí. Tedy až na malé záchodky, které si vzal jako námět pro svou další mozaiku.

„Historie prostorů je ale dost zajímavá. Ministerstvo pošt, nacisti nebo Kolben a Daněk. Člověk si dokáže nějak uvědomit, co všechno tady bylo, ale není to nic, co bych racionálně převedl do své práce,“ říká autor, který ale dle svých slov náměty nikdy nevybírám racionálně.

VE SKUTEČNOSTI ZA MÉNĚ ČASU UDĚLÁM VÍCE PRÁCE

V současnosti má Adam Stech v ateliéru na Pragovce rozděláno dvanáct věcí, to je prý únosné maximum.

„Bez pořádku nemůžu pokračovat,“ říká Adam Stech o prostředí ve svém ateliéru.

UMĚNÍ HUMORU ROVNOVÁHY

„Obecně o obraze přemýšlím jako o možnosti hovořit o vkusu. Nejen o tom, co se mi líbí nebo nelíbí. Nejpřesnější informaci člověk dostane, když tam jsou zahrnuty obě složky. Pro mě je ideální věc, která je z padesáti procent ošklivá a z padesáti procent krásná. Jakmile se dokážu přiblížit k rovnováze, začíná pro mě být obraz zajímavý,“ vypráví o své tvorbě Stech.

A právě snaha o dosažení rovnováhy, která atakuje hranici kůže i standardu, se objevuje ve většině Stechových děl. „Začal jsem dělat s nějakým koncepčním backgroundem. Neustále přehodnocuji, co se považuje za estetické a neestetické, co je

tabu a co není, co je klišé, co je kýč. A jestli kýč je to příliš krásné nebo naopak to příliš hnusné. Já už to říct nedokážu. Věc může být krásná, až se stane hnusnou. A to jsou přesně momenty, které mě zajímají.“

Sám postupem let ztratil význam slov krásný a ošklivý. „Vždy záleží na tónu, ale když o něčem řeknu, že je to hrozný, tak to myslím i jako lichotku. Není to pejorativní,“ dodává. Vnímání umění ze Stechova pohledu je tak paralelou ke vnímání humoru. U vtipů překračujících hranici vkusu a trapnosti, které jedni považují za nevkusné a zoufalé, se druzí také válejí smích a volají po opakování.

A humor a kýč mají společného více. „Nikdy jsem nezamýšlel dělat groteskní obrazy, ale když jsem dospěl k hledání na ose půlu dobře-špatně, tak mě to dovedlo ke groteskním věcem, které jsou a priori humorné. Takový princip duality je pro mě hodně podstatný.“ ▼

PRO MĚ JE IDEÁLNÍ VĚC, KTERÁ JE Z PADESÁTI PROCENT OŠKLIVÁ A Z PADESÁTI PROCENT KRÁSNÁ

FAKTA

Adam Stech se narodil v roce 1980. vystudoval malbu v roce 2008 v ateliérech Jiřího Sopka a Vladimíra Skrepla na pražské AVU. Jako mnoho dalších jeho současníků našel místo pro svůj ateliér v prostorách bývalé továrny Pragovka.